

Становище

от **проф. Красимир Драганов Тасков**

Композитор и пианист, ръководител катедра “Композиция” при ТКДФ –
НМА “П.Владигеров”- София

за присъждане образователна и научна степен „ДОКТОР”

в професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство,

научна специалност Музикознание и музикално изкуство (05.08.02)

на Докторант **Си Ян** (Китай)

За ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД НА ТЕМА:

**Сюитни цикли в българската клавирна музика след 80-те години
на XX век –интерпретационни проблеми**

Клавирна катедра ИФ, НМА „Проф. П. Владигеров“

Научен ръководител проф. д-р Даниела Андонова

Си Ян е родена в Тиендзин, Китай през 1995 г. завършва своето висше музикално образование със степен Магистър в Университет по музика.

Записва подготвителен клас по пиано в НМА „Проф. П. Владигеров“, София през 2015 г. През 2016 е зачислена като докторант към Клавирна катедра ИФ на НМА с научен ръководител проф. д-р Даниела Андонова, като учи пиано и в нейния клас.

По време на обучението си в България участва активно в концертния живот на академията, като изпълнява голяма част от анализиранияте в дисертационния труд произведения. В този период става лауреат на международните конкурси: „Музиката и земята“ – 2017, София: Награда за най-добро изпълнение на руска музика „Пиано Крайова“, Румъния 2017: Втора награда.

Изборът на темата от китайската докторантка Си Ян е достатъчно аргументиран, като цел и задачи, да анализира и изведе основни типологични принципи за някои клавирни сюити от края на 20-ти век в

българската музика, и конкретно на избрани от нея трима български композитори. Във фокуса на изследването са няколко емблематични клавирни опуса на авторите Пенчо Стоянов - *Микросюита*, Николай Стойков - „*Три български танца*” оп. 75 „*Старите латерни – характеристични пиеси*” оп. 85 „*Малка сюита от три родопски песни*” оп.90 и Красимир Милетков- Сюита „*Vacillus Bulgaricus*”

С аналитичност и точно изведена *основно интерпретационна* проблематика, Си Ян представя стилистичните особености на музикалната лексика на всеки от тримата композитори, като формообразуваща структура, ладово-хармоничен език, мелодико- ритмични комплекси, някои от които и характерни за българското фолклорно наследство, както и прилагане на редица съвременни иновативни техники (с елементи на алеаторика, сериалност, джаз и др.)

Дисертационният труд се състои от 179 страници, като в него са приложени 143 музикални примера, подходяща библиография от 15 източника и 3 публикации.

Анализите в дисертацията са осъществени с професионална задълбоченост от докторантката, относно заложените авторски художествени идеи и подробно информират за технологични особености на всяка творба с приоритет на клавирни изпълнителски практики.

А в глава Пета- *Детският свят като сюжетност* ,тя насочва и към практическата страна и значимост в обучението по пиано на младите пианисти . Нейните споделени познания биха обогатили опита в клавирната интерпретация на подбраните и анализирани творби, в помощ за цялостното им разбиране за музикална стилистика, пианизъм и образност. Разработката има образователно знание за педагогическите школи, като средство за овладяване на научно-методическите похвати, необходими при конкретните клавирни интерпретации на сюитните цикли.

По същество дисертационния труд е конструиран в две насоки, свързани с Клавирни сюити музика след 80-те години на ХХ век във Втора , Трета и Четвърта глави, както и *Детският свят* като сюжетност в някои български сюитни цикли в Пета глава.

Такъв обширен обхват на различните типове художествена проблематика и клавирна фактура на материала предполагат разнообразното им детайлно владене от докторантката.

Точно, подробно и аргументирано са Приложените примери към отделните пиеси, които дават ясна представа за конкретната идея , която изследва и насочват пряко към избрания художествен обект – чрез фраза, построение, ритмо – интонационен комплекс, фактура и музикална процесуалност.

Съществен акцент и обект на изследване в представените анализи е малката форма, *миниатюрата*. Те насочват към образния сват, както и метода на структуриране и реализация на творческия замисъл на всяка от представените пиеси, обединени (въпреки самостоятелността си) смислово в единни цикли.

Ще отбележа, че публичните концертни изпълнения на пианистката Си Ян потвърждават нейната интерпретаторска класа, особено при представяне на творбата на П.Стоянов –*Микросюита* и *“Три български танца“* оп. 75 от Н. Стойков. Звуковите нюанси и детайли, впечатляващи контрастни състояния и психологическа сугестия от представените няколко изпълнения на Си Ян дават точна представа , както за пианистичните й възможности, така и за научния й възможности . Впечатляващо е , че тя , като изпълнител от друга култура- Китай успява да вникне в дълбочина в художествената проблематика на български автори, потвърждавайки универсалността на музикалния език – най-пряко средство за духовна комуникация между различни култури и личности.

Смятам, че от съществено значение в научния труд на докторантката Си Ян е инкрустирането на ценни за целта *срещи-интервюта* с тримата композитори.

Приложени на различни места в дисертацията, те разкриват част от творческия замисъл и конкретните композиторски идеи и решения , породили избраните творби и придават висока степен на автентичност , предизвикват основателен интерес у читателя.

Така например, Си Ян умело разкрива възможни интерпретации на оригиналните и необичайни фактурно клавирни пиеси/ цикли от Николай Стойков, дава ценни предложения, относно преодоляване на пианистичните трудности, заложи в тях.

Авторката умело и подробно изтъква освен художествените качества, така и педагогически подходи за интерпретиране на известния и репертоарен цикъл *Слънчеви лъчи* за 4 ръце на Пенчо Стоянов в Глава Пета , посветена на детско –юношеското изпълнителство.

Трите клавирни цикъла на Красимир Милетков, обединени в сборника *Музикална кутийка* от доста време са станали популярен репертоар сред младите пианисти и педагози от музикалните школи у нас и често изпълнявани на концерти и младежки конкурси у нас, привлекателни със съвременен поп и джаз ритмо- интонационен език.

В тази връзка изборът на докторантката е добро попадение и актуален, с оглед потребностите от подходящ репертоар за младите изпълнители, интересен и в обучението на младите пианисти в Китай чрез нейната педагогическа пропаганда.

Трябва да изтъкна заслугата на нейния научен ръководител и клавирен педагог проф.д-р Даниела Андонова, която е съдействала активно за осмисляне и успешно представяне на докторантката Си Ян в пространната ѝ научна разработка на тематика, свързана изцяло със съвременна българска клавирна музика.

Представените в заключението *Приноси* на дисертационния труд извеждат всички същностни моменти и идеи , които докторантката е визирала и анализирала в текста.

Считам , за особено важен факта, че Дисертацията с професионалния си подход дава възможност за **навлизане на нови репертоарни произведения** от български автори в учебния и педагогически план в:
- в България музикални школи, професионални музикални училища и ВУЗ-ове , както и в Китай, с което се разширява международния авторитет на българската музикална култура в други страни.

В заключение , подкрепям представеният от докторантката дисертационен труд, който напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ за присъждане на ОНС „Доктор”. Потвърждавам несъмнените качества - познавателни и с практическа стойност, значимостта на приносите на авторката към българската музикална култура. Предвид всичко това, предлагам на уважаемото научно жури да присъди на **Си Ян** от Китай образователната и научна степен "**доктор**".

София – 22.08.2019

проф.Красимир Тасков

